

Skrivelse Fritidsbank på Kungsholmen

Ärende 34

Anette Nordvall (C)
Lars Norén (C)

Charlotta Schenholm m fl. (L)

Skrivelse om att etablera en Fritidsbank på Kungsholmen

I oktober 2024 öppnade Fritidsbanken en verksamhet i Skärholmens stadsdelsnämnd. Det har blivit en tydlig framgång. Under det första året lånades över 50 000 fritids- och idrottsprylar ut. Bara under årets två första månader uppgick utlåningen till cirka 20 000 artiklar. Efterfrågan är med andra ord stor.

Centerpartiet har sedan förra mandatperioden drivit att Stockholm bör ha en Fritidsbank i varje stadsdel. Vi menar att det är ett konkret och kostnadseffektivt sätt att stärka social hållbarhet, öka inkluderingen och samtidigt bidra till klimat- och resurseffektivitet. En Fritidsbank gör det möjligt att låna utrustning kostnadsfritt och sänker trösklarna till idrott och friluftsliv.

Många på Kungsholmen bor trångt och saknar förråd. En Fritidsbank bygger på återbruk. Utrustning som skänks in rustas upp, lagas och slipas vid behov. Det är varken ekonomiskt eller klimatmässigt rimligt att köpa nya prylar som sedan vid väldigt få tillfällen. Genom att låna utrustning först kan man prova på att vandra, åka inlines eller spela golf och köpa senare, om intresset håller i sig. Det gör att fler vågar testa nytt och hitta en aktiv fritid. Hushåll kan fatta mer genomtänkta konsumtionsbeslut. Det är cirkulär ekonomi i praktiken.

Majoriteten har i stadens budget har uppmuntrat stadsdelar att starta egna fritidsbibliotek. Vissa stadsdelar har också gjort det. Centerpartiet menar dock att det är olyckligt att uppfinna egna lösningar när ett etablerat och välfungerande koncept redan finns.

Fritidsbanken är en nationell ideell förening med ett färdigt lånesystem, gemensam webbplats, etablerade rutiner och utbildningsstöd. Lokala Fritidsbanker får stöd i uppstarten och tillgång till ett nationellt nätverk. Utrustning kan även lånas mellan orter, exempelvis om en skolklass behöver många par skridskor i samma storlek. Samordning kommer att utmanas om varje stadsdel driver en egen, fristående lösning. För stadsdelsnämnden tillkommer uppstartskostnader, lokalhyra och personal. Medlemsavgiften till den nationella organisationen är i dagsläget försumbar. I Skärholmen bedrivs verksamheten med tre heltidstjänster, kompletterat med arbetsträning, praktikplatser och feriejobbare, vilket också ger arbetsmarknadspolitiska mervärden.

Centerpartiet menar att en Fritidsbank är en konkret reform som förenar social inkludering, folkhälsa och klimatansvar. Erfarenheterna från Skärholmen visar att behovet finns. Nu bör fler stadsdelar ta steget.

Mot bakgrund av ovanstående vill Centerpartiet ställa följande frågor:

1. Finns det planer på att etablera en Fritidsbank på Kungsholmen? Om inte, vilka skäl ligger bakom att avstå från detta koncept?
2. Har förvaltningen haft dialog med Skärholmens stadsdelsförvaltning om erfarenheter, kostnader och effekter av deras verksamhet?

3. Har förvaltningen utrett skillnader i kostnad, administration och kvalitet mellan att ansluta sig till Fritidsbanken och att driva ett fristående fritidsbibliotek?
4. Vilka lokaler i stadsdelen skulle kunna vara lämpliga för en Fritidsbank, exempelvis i anslutning till idrottsanläggningar, skolor eller centrum?